

Manifest 294

Manifest 294

Met dit manifest vragen de ondertekenaars het kabinet en parlement om artikel 294, lid 2, dat hulp bij zelfdoding door niet-medici strafbaar stelt, uit het Wetboek van Strafrecht te schrappen. De weloverwogen wens om te willen sterven verdient aandacht en hulp daarbij dient niet strafrechtelijk vervolgd te worden.

Artikel 294, lid 2 in het Wetboek van Strafrecht zegt:

Hij die opzettelijk een ander bij zelfdoding behulpzaam is of hem de middelen daartoe verschaft, wordt, indien de zelfdoding volgt, gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren of geldboete van de vierde categorie.

Zelfbeschikking

Individuele vrijheid en zelfbeschikking zijn een groot goed in Nederland. Aan de burger komt de ruimte toe om zelf te beslissen over zijn leven en sterven. De euthanasiewet heeft van het zelfgewilde sterven echter een puur medische kwestie gemaakt. Euthanasie en hulp bij zelfdoding kunnen nu alleen onder voorwaarden en uitsluitend door een arts worden verleend, die hiertoe niet verplicht is. En het lijden moet altijd een medische grondslag hebben. De wet sluit daarmee veel mensen met een weloverwogen stervenswens uit. De duizenden brieven op de NVVE-website GeachteKamerleden.nl getuigen daarvan.

Gebrek aan hulp

Het gebrek aan hulp en menswaardige methoden leidt er toe dat mensen die nu niet voor hulp in aanmerking komen, zich gedwongen zien op eenzame en vaak mensonterende wijze een einde aan hun leven te maken. Oplossingen die worden aangedragen, zoals stoppen met eten en drinken (versterven), leiden slechts voor een gering aantal mensen tot een waardige dood. En het zelf verzamelen van dodelijke middelen blijft – ondanks de informatie die hierover beschikbaar is – voor velen een nauwelijks begaanbare weg. De Levenseindekliniek werkt uitsluitend binnen de grenzen van de wet, zodat ook deze niet de gewenste oplossing kan bieden.

Keuzemogelijkheden

Afschaffing van artikel 294, lid 2 maakt dat er keuzemogelijkheden komen aan het einde van het leven. Burgers die voor zichzelf hebben vastgesteld dat de waarde van hun leven zodanig is afgenomen dat zij de dood verkiezen boven het leven, kunnen in dat geval:

- hun arts vragen om dodelijke middelen te verstrekken, die de hulpvrager op een zelfgekozen tijdstip (nu of in de toekomst) kan innemen;
- speciaal opgeleide stervenshulpverleners inschakelen, die ondersteuning kunnen geven in de laatste levensfase en de dodelijke middelen mogen verstrekken;
- de beschikking krijgen over de 'laatstewilpil', zonder tussenkomst van een arts of andere hulpverlener.

Manifest 294

De mogelijkheid van misbruik (zoals ‘het pilletje in de koffie van de buurman’) en impulsuicide kunnen technisch, en in het geval van misbruik ook juridisch, worden ondervangen.

Naar verwachting zullen vooral oude mensen een beroep op deze hulp doen, maar de regeling zal voor alle wilsbekwame volwassenen gelden, ongeacht de oorzaak van het lijden. De wetenschap een (in de toekomst) onaanvaardbaar voortbestaan te kunnen voorkomen, zal veel mensen rust geven (*Huib Drion, 1991*).

De ondertekenaars van dit manifest vragen het kabinet en parlement de strafbaarheid van hulp bij zelfdoding op te heffen door artikel 294, lid 2 uit het Wetboek van Strafrecht te schrappen.

Manifest 294 is een initiatief van de Werkgroep Politiek van de NVVE, Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levenseinde. De werkgroep bestaat uit (actieve) leden van diverse politieke partijen.

Medeondertekenaars:

Piet Admiraal	<i>anesthesioloog i.r.</i>
Hedy d’Ancona	<i>voormalig minister WVC</i>
Paul Andela	<i>oud-voorzitter Voedingsbond FNV en oud-voorzitter IUF</i>
Margo Andriessen	<i>voorzitter NVVE</i>
René Appel	<i>schrijver en taalwetenschapper</i>
Ans Baars	<i>bestuurslid NVVE</i>
Wouter Beekman	<i>lid initiatiefgroep Uit Vrije Wil</i>
Wouter Beertsen	<i>em. hoogleraar experimentele parodontologie UvA</i>
August den Boef	<i>literatuurwetenschapper en publicist</i>
Erik Boers	<i>begeleider denkgesprekken</i>
Gerard Bolt	<i>em. hoogleraar Wageningen Universiteit Researchcentrum</i>
Marja Bon	<i>pianiste</i>
Els Borst-Eilers	<i>oud-minister van Volksgezondheid</i>
Michiel Borstlap	<i>jazz-pianist en componist</i>
John Bos	<i>lid Werkgroep Trainingen Levenseindekliniek</i>
Dick van Brink	<i>voorzitter Stichting de Einder</i>
Gerty Casteelen	<i>psychiater, arts Levenseindekliniek</i>
Jeannette Croonen	<i>oprichter en bestuurslid Stichting Euthanasie in de Psychiatrie</i>
Hans van Dam	<i>docent en consulent hersenletsel, publicist</i>
Fred Demas	<i>SPV, behandelverantwoordelijke ACT Maastricht</i>
Wendy Demas-de Bont	<i>zorgcoördinator vrouwenhulpverlening Maastricht</i>
Eveline van Dijk	<i>programmamaker televisie</i>
Joep Dohmen	<i>hoogleraar wijsgerige en praktijkgerichte ethiek</i>
Heleen Dupuis	<i>ethicus en lid Eerste Kamer VVD</i>
Philip van Eekeren	<i>bestuurslid Stichting Euthanasie in de Psychiatrie</i>
Bart van Eeten	<i>wethouder GroenLinks gemeente Lingewaard</i>

Manifest 294

Meindert Fennema	<i>em. hoogleraar politieke theorie, columnist Volkskrant.nl</i>
Henk Festen	<i>arts Levenseindekliniek, MDL-arts</i>
Wilbert Gieske	<i>acteur</i>
Hanneke Groenteman	<i>programmamaker</i>
Marie-José Grotenhuis	<i>lid initiatiefgroep Uit Vrije Wil</i>
Johan de Haas	<i>beeldend kunstenaar</i>
Eylard van Hall	<i>em. hoogleraar Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC)</i>
Boris van der Ham	<i>voorzitter Humanistisch Verbond</i>
Duco Hellema	<i>hoogleraar Geschiedenis Universiteit Utrecht</i>
Evert Hendriksen	<i>arts, arts Levenseindekliniek</i>
Maurice de Hond	<i>opiniepeiler</i>
Gerry Jager	<i>bestuurslid Stichting Vrijwillig Leven</i>
Petra de Jong	<i>directeur NVVE</i>
Rob Jonquière	<i>communications director WFRtDS, oud-directeur NVVE</i>
Gerrit Kappert	<i>voorzitter WMO Raad Rijnwaarden</i>
Sjoerd Karsten	<i>hoogleraar Universiteit van Amsterdam</i>
Bert Keizer	<i>arts</i>
Han Kemper	<i>em. hoogleraar gezondheid en bewegen VUmc</i>
Jacob Kohnstamm	<i>oud-lid Tweede en Eerste Kamer D66 en oud-staatssecretaris</i>
Ton de Kok	<i>oud-lid Tweede Kamer CDA, docent levensbeschouwing</i>
Ronald Koole	<i>hoogleraar mondziekten en kaakchirurgie Universiteit Utrecht</i>
Anneke Lagendijk	<i>gemeenteraadslid en oud-wethouder PvdA Hellevoetsluis</i>
Marian Louppen	<i>oud-gedeputeerde D66 Provinciale Staten Gelderland</i>
Kees Lugtmeier	<i>huisarts i.r.</i>
Henk Heijne Makkreel	<i>oud-rechter, oud-lid Eerste Kamer VVD</i>
Jan van der Meer	<i>wethouder gemeente Nijmegen</i>
Antoinette van Nierop	<i>bestuurslid NVVE</i>
Arthur Offers	<i>Lid RvT Stichting Eigen Kracht Centrale, Lid RvT St. Greenwish</i>
Wilfred van Oijen	<i>huisarts n.p., Amsterdammer van het Jaar 2009</i>
Carla Pauw	<i>bestuurslid NVVE</i>
Marleen Peters	<i>projectleider NVVE</i>
Freek Polak	<i>psychiater n.p.</i>
Miriam van Reijen	<i>filosoof, socioloog, docent filosofie en ethiek, publicist</i>
Jan Ringoir	<i>bestuurslid NVVE</i>
John Rohmer	<i>em. hoogleraar kindercardiologie LUMC</i>
Joke van Roosmalen	<i>raadslid PvdA gemeente Lingewaard</i>
Nan Rosens	<i>documentairemaker, journalist</i>
Maarten van Rossem	<i>gepensioneerd historicus</i>
Anne Rube	<i>directeur-bestuurder ProBiblio</i>
Piet Schoonheim	<i>huisarts n.p.</i>
Aycke Smook	<i>SCEN-arts en president Right to Die Europe</i>
Kees Snoek	<i>hoogleraar Nederlandse literatuur aan de Sorbonne, Parijs</i>
Karin Spaink	<i>schrijver en columnist</i>
Willem Spiers	<i>arts consulent Levenseindekliniek</i>
Huub Stapel	<i>acteur</i>

Manifest 294

Milly van Stiphout	<i>lid initiatiefgroep Uit Vrije Wil</i>
Eugène Sutorius	<i>em. hoogleraar strafrecht UvA, oud-voorzitter NVVE</i>
Eugène Terwindt	<i>beeldend kunstenaar</i>
Hans Thissen	<i>acteur en musicus</i>
Tof Thissen	<i>fractievoorzitter GroenLinks Eerste Kamer</i>
Monica Thunnissen	<i>specialist marketing en communicatie</i>
Wieke Timmermans	<i>voorzitter Jonge Democraten</i>
Geert Uijterwaal-op 't Roodt	<i>psychiater</i>
Paul van der Veen	<i>huisarts, arts Levenseindekliniek</i>
Marian Verkerk	<i>hoogleraar zorghethiek</i>
Ineke de Vries	<i>directeur Humanistisch Verbond</i>
Constance de Vries-Ekkers	<i>huisarts, SCEN-arts en arts Levenseindekliniek</i>
Pim Wallis de Vries	<i>theater- en filmproducent</i>
Erica Westerveld	<i>zorgethica</i>
Adriënne van den Wildenberg	<i>bestuurslid NVVE</i>
Marianne Wits-Wolfraad	<i>secretaris Stichting Vrijwillig Leven en hulpverlener</i>
Reinout Woittiez	<i>bestuurslid NVVE</i>
Alda van Zijl-Hoek	<i>fractievoorzitter D66 gemeente Buren</i>